

KÜRTÖS

XVII. évfolyam 1. szám

Közéleti havilap

2019. január

Ára 0,50 EUR

Célegyenesben

A legnagyobb szlovákiai magyar kulturális szövetségünk, a Csemadok idén ünnepli megalakulásának 70. évfordulóját. A rendszerváltás utáni években, amikor is kézzelfogható volt a hanyatlás a szövetségben belül, az új magyar politikai pártok létrejöttével már sokan temették a Csemadokot. Sokan azért, mert konkurenciát láttak benne, sokan azért mert elavultnak, idejétmúltnak tartották. A szövetséget azonban nem kérdezte meg erről senki, pláne azokat a tagokat meg végképp, akik gyermekkoruktól ennek a szervezetnek az alapítói, közmunkásai voltak, ezért a legnagyobb kulturális szervezetünk ma is virágkorát éli. Persze kicsit már kopottabb, érettebb, de létezik, él, és még egyedülálló módon ragaszkodik a kultúránk mindennapokban való megéléséhez, magtartásához. A Csemadok egy alapkő, melyhez lehet igazítani a mindennapokat. Falvainkban, ahol már megszűntek a Csemadok-alapszervezetek, lassan megszűnt az élet is. Erre jönnek, jöttek rá sokan, amikor is újraszerveznek, újraindítanak egy-egy alapszervezetet. Bár a rendszerváltás után sok új civil szervezet jött létre, hogy a Csemadok helyébe lépjen helyi szinten, tömegbázisra azonban ők sem tudtak szert tenni, így többnyire aztán a támogatási rendszerek lehalászására szakosodtak, ebben merül ki a tevékenységük. A Csemadok pedig, köszöni szépen, jól van. Pedig a helyzete közel sem egyszerű, hiszen tevékenységét társadalmi munkában végzik a tagjai, és tudjuk, hogy az önkéntesség napjainkban egyre jobban fogyó eszköz. Mint ahogyan fogyó eszköz a hagyomány is, mert minden körülöttünk egy új, globális világtrend kialakulása felé irányul, melyben legkevésbé van helye a nemzeti érzésnek, az anyanyelv szeretetének, a hagyományok megélésének és nem utolsósorban a szeretetnek. A médiából a szenny, a mocskok, az értéktelenség, a pénzimádás, a karrierizmus és a gyűlölet ömlik ránk napi szinten. Egyre kevesebb a megértés, a türelem. Nem jó ez az irány, mindnyájan érezzük, azonban tenni ez ellen már túl lusták vagyunk. Elintézzük sokszor egy kézlegyintéssel, mondva, én egyedül úgysem tudok ezen változtatni. Úgy vagyunk ezzel, mint amikor eldobunk egy műanyag flakont. Azt mondjuk, ez az egy nem számít. De amikor ezt már hét és fél milliárd ember gondolja így, akkor vesszük észre, hogy egy nagy szeméthezgy tövében élünk. Az, hogy ma még vannak iskoláink, van kultúránk, vannak magyar közösségeink, nagy részben a Csemadoknak köszönhetjük. És talán hihetetlen, de a tősgyökeres Csemadok-hívőknek is kell néha, hogy visszatekintsenek a nagy öregekre, akiknek a hitéből erőt és elszántságot meríthetnek a mindennapi munkájukhoz. Amikor ebbe a hirtelen ránk köszönt új világtrendi reformkorban azt kérdezzük, hogy hol van az ezeréves Kárpát-medencei magyar kultúrának a helye, hol van a 70 éves Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetségnek, a Csemadoknak a helye, csak egy válasz lehet. Önmagunkban. A lassan száz év, amit az anyaország határain kívül vagyunk kénytelenek eltölteni, bebizonyította, hogy a nemzeti összetartozás, az ilylési „haza a magasban“ szelleme nem rajtunk kívül, de bennünk, általunk működött és létezett, és csak így működhet ma is, és holnap is. Kevés fontos dolog maradt még az életünkben. A család, a barátok, a nyelv, a bennünk, általunk létező tájhaza. Külön-külön is értjük a jelentőségét, az ízét, a varázsát. És a Csemadok a fontos dolgok közé tartozik. Nemcsak magunk miatt, hanem a múltunk miatt is. A szlovákiai magyarság meg nem írt múltja miatt. A több mint hetven év miatt. A kitartásunk miatt. A hűségünk miatt. Ha majd a hetvenedik évfordulóra elkészített kiállításokat végignézzük, elolvassuk a könyveket és visszaemlékezéseket, rájövünk, hogy az a néhány mozaik, melyet látunk, az életünk egy-egy szelete, egy pillanata, melyet kiragadtunk a múlt időből. Azok a képek mi vagyunk, az örökségünk, a lelkünk, a hagyományok, a múlt. Sorsok és utak, állomások és peronok, örömök és boldogság. Ez az üzenetünk a jövőnkben ma még kételkedőknek. Voltunk, vagyunk, leszünk.

Hrubík Béla

Petőfi Sándor

ÚJÉV NAPJÁN, 1849

Megérte ezt az évet is,
Megérte a magyar haza:
A vészes égen elborult,
De nem esett le csillaga.
Meg van vagdalva, vérzik a kezünk.
De azért még elbírja fegyverünk,
S amerre vág,
Ott hagyja fájó vérvomát.

Ott hagyja fájó vérvomát,
Haramja csorda, képeden!
Hogy majd az ítéletnapon
E bélyeg vádolód legyen,
Vádolód az isten színe előtt,
És gyujtsa rettentő haragra őt,
Te ellened,
Ki ránk veszett fogad fened!

De mit az ítélet nekünk?
Ha lesz is az, sokára lesz!
És ami több, és ami fő:
Az isten könyörületes.
Még majd kegyelmet adna nekik ő...
Ne várokozzunk; e vérengző
Kutyák felett
Tartsunk magunk ítéletet!

Tartsunk oly véritéletet,
Hogy elborzadjon a világ;
Majd addig szórjuk rájuk a
Szörnyű halálos nyavalyát,
Amíg hirmondónak marad csak egy,
Ki majd otthon reszketve mondja meg,
Hogy jaj neki,
Ki a magyart nem tiszteli!

Nekünk most az isten kevés,
Mert ő nem eléggé kemény;
Hozzad imádkozom, pokol,
Az új esztendő reggelén:
„Öntsd szíveinkbe minden dühödöt,
Hogy ne ismerjünk könyörületet,
Mig e gazok
Közül a földön egy mozog!“

Debrecen, 1849. január 1.

CSEMADOK 70

„Büszke magyar vagyok én, keleten nőtt törzsöke fámnak, Nyúgoti ég forró kebelem nem tette hideggé; / Szép s nagy az, ami hevít; szerelemmel tölti be lelkem / Honni szokás és föld, örököm kard s ősi dicsőség.“

Kölcsey Ferenc: Kölcsey

Járásunk új polgármesterei

A 2018-as önkormányzati választásokon járásunk többségében magyarok lakta településein új polgármestert választottak Ipolynyéken, Lukanényén, Nagycsalomján és Kóváron. Mind a négy községben az előző polgármester nem indult már a választásokon.

Az alábbiakban őket mutatjuk be lapunk hasábjain.

Összeállította: -bégyé-

Híves László, Lukanénye polgármestere

52 éves vagyok. Keresztény katolikus családban születtem. Szüleim három testvéremmel együtt a becsületességre, tiszteletadásra neveltek.

Az alapiskola elvégzése után az Ipolysági Magyar Tannyelvű Gimnáziumban érettségiztem. A Nyitrai Egészségügyi Középiskolában folytattam tanulmányaimat fölépítményi szakon, ahol higiéniai asszisztensként szakértetségemmel végeztem.

1986 óta dolgozom tanácsadóként a Nagykürtösi Állami Közegészségügyi Hivatalban. 1990-ben megnősültem, két gyermek édesapja vagyok.

Önkormányzati képviselőként 1992-ben kezdtem az MKP színeiben, és úgy éreztem, 26 éves képviselői munkám feljogosított arra, hogy az önkormányzati választásokon induljak a polgármesteri tisztségre betöltésére.

Választási programom prioritásai közé soroltam:

- biztosítani a helyi óvoda és iskola folyamatos működtetését,
- az óvoda épületének kibővítését, hogy maradéktalanul megfeleljünk a fiatal szülők igényeinek,
- az iskolakonyha felújítása és korszerűsítése,
- biztosítani utaink rekonstrukcióját, járdák kiépítését, esővíz-elvezető sáncok felújításával,
- az ivóvíz-hálózat és a kanalizációs rendszer folyamatos rekonstrukciója,
- kibővíteni a kommunális hulladék szeparációját,
- a község tulajdonában lévő elévült épületek átépítése, többek közt a szolgáltatások háza, kastély, régi óvoda épülete, az egészségügyi központ - lehetőséget adva az orvosok által nyújtott szolgáltatások további bővítésére,
- községünk igényli a kultúrház átalakítását, konyhai berendezéssel való ellátását és az épület energiatakarékossá tételét,
- a halottasház külső rekonstrukciója,
- a régi kultúrház belső és külső átépítése,
- az öreg futballpályán található színpad lefedése, öltözők, mosdók kiépítése,
- helyi piactér kiépítése,
- hagyományaink megőrzése céljából tájház kialakítása,
- a vidéki turizmus elősegítését községünk jellegzeteségeinek kihasználásával és megismertetésével...

A nevem **Baksa Krisztián**, 39 éves vagyok, nős. Születésem óta **Ipolynyéken** élek, geodétaként tevékenykedtem.

Általános iskolai tanulmányaimat szülőfalumban végeztem, majd a Losonci Építőipari Szakközépiskola geodézia szakán tanultam. Ezt követően a Pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem Építészeti Karán, geodézia szakon földrendezés és ingatlankataszter szakirányon diplomáztam.

Tanulmányaim után egy rövid időt Angliában töltöttem, ahol lehetőségem adódott szakmámhoz kötődő gyakorlatot szerezni. De szívem hazahúzott, így 2004-ben beléptem a nagykürtösi Geomerkart Kft-hez, ahol 2018 decemberéig tevékenykedtem.

Ipolynyék aktuális helyzete, fejlődési lehetőségei már több éve foglalkoztatott, ezért is döntöttem úgy már 4 évvel ezelőtt, hogy indulok a helyi választásokon mint képviselőjelölt. Ezen 4 év alatt folyamatosan érlelődött, majd 2018-ban megszületett bennem a döntés, hogy a 2018-as helyhatósági választásokon független polgármesterjelöltként indulok szülőfalumban. A választásokon a falu bizalmat szavazott nekem és képviselőjelöltjeimnek.

Az elkövetkezendő időszakban azért fogok dolgozni, hogy megvalósíthassam azokat a terveimet, melyeket szívügyemnek tekintek. Szeretném, ha Ipolynyéknek egy szebb, rendezettebb arcot tudnánk adni. Járdákat kell kiépíteni, régi épületeket rekonstruálni, parkolót, parkot kialakítani. Ugyancsak prioritást kell hogy élvezzen a belvízelvezető és árvízvédelmi rendszerek mielőbbi és folyamatos fejlesztése. Kiemelten fontosnak tartom, hogy a fiatalokat itt tudjuk tartani, esetlegesen vissza tudjuk vonzani Ipolynyékre. Ezt további bérházak építésével, új munkahelyek teremtésével, új építkezési területek biztosításával szeretném támogatni. Programomban kiemelt pontként szerepelt a földrendezés és a környezetvédelem is, a helyi iskola, óvoda támogatása, de nem fogok megfeledkezni a helyi szervezetek támogatásáról sem.

Az elkövetkező 4 évben azon leszek, hogy megháláljam a belém vetett bizalmat, eredményeket tudjak felmutatni. Elsősorban a programtervemben feltüntetett feladatokra fogok fókuszálni, de minden bizonnyal lesznek olyan feladatok, kihívások, melyeket majd a jövő hoz magával, melyekre most még nem is gondoltunk.

Ezúton is szeretném megköszönni mindenkinek, aki részt vett a választásokon, hogy éltek választójogukkal, kinyilvánították véleményüket Ipolynyék sorsát illetően. És természetesen külön köszönöm a rám és képviselőtársaimra leadott szavazatokat.

Kívánom, hogy 2019 mindenkinek sok erőt, egészséget, boldogságot hozzon. Sikerekben és eredményekben gazdag új esztendőt kívánok mindenkinek!

(Folytatás a 12. oldalon)

Együtműködési megállapodás Besztercebánya megye és Nógrád megye között

2019. január 3-án a szomszédos Besztercebánya és Nógrád megyék együttműködési megállapodást kötöttek egymással Salgótarjánban. A részletekről és a várható fejleményekről járásunk egyetlen magyar megyei képviselőjét, Jámbor Lászlót, Apátújfalun korábbi polgármesterét kérdeztük.

- Először is tisztázzuk, ez egy keretszerződés vagy konkrét részleteket tartalmazó megállapodás?

- Néhány területen konkrét fejlesztéseket tartalmaz, míg más területeken az együttműködés alapjait fekteti le. Igyekezünk úgy lefedtetni az alapokat, hogy bármilyen igény érkezik, az beleférjen.

- Mit tartalmaz pontosan a megállapodás?

- Komoly előkészítés, több közös megyei találkozó után sikerült tető alá hozni ezt a megállapodást. Mindkét megye vezetősége ezáltal az együttműködési nyilatkozat által is támogatja az infrastrukturális fejlesztéseket, gondolhatunk itt utakra vagy a két megépítendő Ipoly-hídra. Az együttműködés érinti a turisztika területét, és szeretnénk a későbbiekben kiterjeszteni az iskolaügyre és az egészségügyre is. Például a balassagyarmati kórház rendkívül jó felszereltségű, azonban a néhány kilométerre lévő felvidéki falvak lakói nem élhetnek az ott nyújtott kezelési lehetőségekkel, mert a két ország betegbiztosítói között nincsen megállapodás. Többek között ennek a helyzetnek a mindkét fél számára előnyös megoldására is törekszünk. Alapvetően azonban a jelen megállapodás legfontosabb része az infrastruktúra fejlesztése. Két új Ipoly-híd építése a legfőbb előrelépés. Természetesen ez nem kizárólag megyei hatáskör, de mi is elköteleztük magunkat a ránk eső feladatok elvégzésére. Itt rengeteg előkészületen vagyunk túl, meg kellett várni, hogy legyenek olyan uniós kiírások, amiben ez az ügy támogatást kaphat, terveket kellett készíteni, aztán be kellett szerezni mindenféle előzetes engedélyt és hozzájárulást, és így indulhat meg a mostani megállapodás alapján például a közbeszerzés. Közutak közös fejlesztését is tervezzük különféle határon átnyúló alapokból. Az Ipoly-hidak építésén kívül keletebbre szárazföldi határpontok fejlesztésére is sor kerül.

A mostani megállapodás másik fontos része a turizmus fejlesztése. Besztercebánya megye támogatásával autóbusszjáratok indulnak Salgótarjánból kedvelt síterepekre, Kokava, Gyetva és Besztercebánya környékére. Január 19-én, szombaton fog indulni egy ilyen autóbusz. Nyári időnyben fordított irányú, vagyis a magyarországi fürdőhelyeket célba vevő járat indítása is tervben van.

- Beszéljünk akkor az Ipoly-hidakról! Hol lesz az említett két híd, és mit lehet tudni az építésről?

- A két új híd Ipolyhídvég és Drégelypalánk, illetve Ipolyvarbó és Őrhalom között épül meg, és elmondhatjuk, hogy mindkettő már zöld utat kapott, megjelent a pályázati értesítő, miszerint mindkét pályázat elnyerte a támogatást. Ha minden a tervek szerint alakul, akkor az építkezések idén, az év második felében megkezdődnek.

- A magyarországi oldalon mindkét érintett település határában védett területek vannak. A magyarországi környezetvédelmi hatóság is megadta a hozzájárulását az építkezéshez?

- Igen. Elég sokat kellett várni ezekre az engedélyekre, és támasztottak némi feltételeket, de hozzájárultak az építkezéshez. Az egyik feltétel a kis vízfolyások átereszeinek megépítése,

a másik pedig, hogy kamionforgalom nem lehet ezeken a hidakon. Ezeket szem előtt tartva indul majd az építkezés.

- Miben várható élenkülés az új hidak révén, hogy hat majd ez a térségre?

- Nagyon fontosak számunkra ezek a hidak, főleg a felvidéki magyarság számára, hiszen ezek által még szorosabbra fűzhetőek a kapcsolatok az anyaországgal. Ezen kívül biztos vagyok benne, hogy a vállalkozók is új lehetőségekhez jutnak, a felvidéki munkavállalók könnyebben el tudják érni a nyugat-nógrádi munkahelyeket és a turizmus is új lendületet vehet ezen hidak által. Remélhetőleg ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy egyre több fiatal maradjon itt a járásban, találja meg a számítását a szűkebb pátriájában, és ezáltal több magyar gyerek szülessen a környéken.

- Van más infrastrukturális fejlesztés is a megállapodásban?

- Területfejlesztési terveinket egyeztetjük. Többek között kerékpárutak fejlesztését, illetve a határ két oldalán lévő szakaszok összekötését is tervezzük. Vasúti fejlesztésekről is tárgyalunk. Nagyon örülök, hogy 15 év után végre újra elindult az Ipolyság és Zólyom közötti személyforgalom, ebben nagy szerepe volt annak, hogy a zólyomiak is erős kampányba kezdtek a vasút visszaállításáért. A következő lépés a már rég áhított Drégelypalánk-Ipolyság szakasz újjáépítése lehet, reméljük, hogy erre is sor kerül, és akkor kialakulhat egy Budapest-Vác-Ipolyság-Zólyom vonal, ami mind a turizmus, mind a gazdaság fellendítésében fontos szerepet játszhatna.

- A megyének mekkora szerepe van a vasúti fejlesztésekben?

- A vasúti építkezések, összekötések állami fennhatóság alatt vannak, azonban a megye hathatósan járhat közre ezek napirenden tartásában.

- Lesz-e esetleg előrelépés a Salgótarján - Fülek (- Losonc) közötti vasúti személyforgalom visszaállításában?

- Nincs még konkrét terv, azonban én is fontosnak tartanám ennek a kapcsolatnak az újjáélesztését.

- A vasúti ügyeket a megye felterjeszti országos szintre, ott dől el, azonban az autóbusszos közlekedés megyei hatókörben van. Tervezik-e a Nagykürtösi járás és a Nógrád megyei térség buszos közlekedésének valamilyen összekötését? Jelenleg a két rész között autó nélkül csak gyalog lehet átjutni.

- Igényfelmérést kellene végezni, hogy például Balassagyarmatra lenne-e utas a szlovákiai oldalról. Ha igen, akkor valószínűleg meg lehetne oldani, hogy a Szlovákgyarmatot érintő járatok egy része betérjen a balassagyarmati buszállomásra.

- Kulturális turisztikai fejlesztéseket is terveznek?

- Igen, mindenképpen szeretnénk, ha a két megye és a két ország közötti turizmus és kulturális kapcsolatok erősödnének.

- Ez esetben van rá esély, hogy a határ menti térségben lévő látnivalók ismertetői magyarul is ki legyenek írva? Magyarországiaktól nem elvárható, hogy tudjanak szlovákul.

- Igyekszünk odafigyelni erre, és jelezni az országos intézmények felé is, hogy erre fordítsanak kellő figyelmet. Ha bárkinek ilyen irányú javaslatai, helyzetjelentései lennének, azt szívesen vesszük.

- Csak Nógráddal van ilyen megállapodása a megyének, vagy más területekkel is?

- Más magyarországi megyékkel, Hevessel és Borsod-Abaúj-Zemplénnel is van együttműködésünk, de most Besztercebánya megye intenzív kapcsolatépítésbe kezdett, egy cseh, egy lengyel, egy francia és egy kínai megyével voltak már régebben megállapodásaink, ezeket szeretnénk megújítani.

- Köszönöm az interjút!

Farkas Márton, Petőfi-ösztöndíjas

A BALASSI BÁLINT MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA KARÁCSONYI MŰSORA

A karácsony arról szól, hogy mindig van mögöttünk valaki, hogy sohasem vagyunk egyedül. A karácsony egyet

jelent a szeretet, az öröm ünnepevel. Iskolánk diákjainak szíveiben is megszületett az öröm, karácsony várásának öröme, s ezt az érzést 2018. december 21-én a hagyományosan megrendezett karácsonyi műsoron a színpadra is varázolták. Azt a zöld, arany, piros, barna, cseppetgyűs hangulatot, aminek íze, illata, hangja, aromája van, amelyet sok-sok

karácsonyi történetből, megélt jelenetből, szívhez szóló dalból, üzenetből raktak össze.

Az ünnepi műsort iskolánk igazgatónője, Gyurász Szilvia nyitotta meg, majd első műsorszámként az 1. osztályosok betlehemi játéka következett, őket követően pedig a 4. osztályos tanulónk léptek színpadra, akik elreptettek minket Télapó birodalmába. Jelenetük segítségével eljutottunk a Mikulás házába, ahol

megkezdődött a készülődés a nagy ajándékozásra. A 2. osztályosok A három fenyő történetét mesélték el, melyben a három kis fecska arról álmodozott, mi lesz majd belőle, ha megnő. A következőben a 3. osztályosok Pest városába kalauzoltak el bennünket, ahol János mester, a szegény csizmadia él 7 gyermekével. Karácsony reggelén János

különös ajánlatot kap a felettük élő gazdag házi úrtól: ha gyámsága alá veheti a varga egyik fiát, a kiválasztott gyermeket tanult, gazdag úrrá teszi. A mindennapi betevőért harcoló családfőnek az atyai szív legnehezebb döntését kell meghoznia: melyiket a 7 közül?

Jelenetük után betekintést láthattunk Nagy Evelyn és Balázs Benjamin /8. osztályos tanulók/ segítségével egy házaspár hétköznapi életébe is, majd a 7. osztályosok fényjátékát tekinthettük meg, mely az Add tovább címet kapta. Őket követően pedig Baksa Krisztián polgármester úr ünnepi beszédében köszöntötte az egybegyűlteket.

Ezen az ünnepi napon nem feledkeztünk meg az idős emberekről sem, akiknek gondoskodása erőt ad nekünk. Kítartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen kincs, követendő példa számunkra. Általuk fedezhetjük fel saját gyökereink gazdagságát. Általuk tanulhatjuk meg életünket felelősségteljesen tervezni. A 8. osztályosok műsora alkalmat kínált mindannyiunk számára, hogy érezzük, az idősek fontos részei életünknek. A tanulók műsorcsokrukban összefoglalták az idősek életét, mindennapjait és kéréseit is.

Az 5. osztály humoros műsorszámával arra szeretne felhívni a kedves jelenlétűk figyelmét, hogy mennyire a TV bűvöletében élünk, és nézzük a sok szemetet. Emellett mennyit pazarolunk, milyen könnyen dobjuk ki megunt dolgainkat. A humoros összeállítás után Baki Annamária és Mics Lili vidám jelenetét tekinthettük meg, mely hol máshol játszódhatott volna, mint az ipolynyéki buszmegállóban, és arra világított rá, hogy nemcsak a pénz, a csillogás fontos a mai világban, de a rátermettség és az találékonyosság is.

Sok családban szokás, hogy karácsony előtt a szülők megkérik gyerekeiket, írjanak levelet a Jézuskának, hogy mit szeretnének kapni a fa alá. És hát vannak olyan levelek ezek között, amelyekben a leírtakat valószínűleg nem tudja sem a Jézuska, sem a segítő szándékú szülő teljesíteni. Hiszen ha a gyerekek hozzák a formájukat, akkor bizony vannak olyan kívánságok, melyeket olvasva a könnyeink potyognak a nevetéstől. A 6. osztályosaink előadásában ezekből a levelekből láthattunk néhány ízelítőt.

9. osztályos diákjaink gyönyörű árnyjátékukkal szinte elvarázolták a publikumot, hiszen nincs annál nagyobb varázslat, ha valaki a falra a keze és a teste árnyékával varázsol állatokat, történeteket, jeleneteket.

Utolsó műsorszámként iskolánk énekes pacsirtái léptek színre, akik karácsonyi dalokból állítottak össze egy gyönyörű csokrot, mellyel még meghittebbé, még ünnepibbé varázsták számunkra az adventi időszakot.

Iskolánk ezzel az ünnepi műsorral szeretett volna hálát adni a sok támogatásért, törődésért, odafigyelésért, a partneri és szülői együttműködésért, melynek segítségével intézményünk folyamatosan fejlődhet. Bízom benne, hogy azok a szeretet-magocskák, amiket a diákok ünnepi műsorukkal igyekeztek szívünkbe ültetni, újjévkor sem múlnak el, inkább egy erős, szilárd fává növekszenek bennünk, ami meghajlik ugyan egy-egy viharban, de utána mindig újra kiegyenesedik.

Végezetül iskolánk valamennyi diákja és tanára nevében Ron Cristian soraival kívánok minden kedves olvasónak békés, boldog új esztendőt:

„Higgy a szívedben és saját jószágodban, mert ha így teszel, mások is ezekben fognak hinni. Higgy a csodában, mert teli van vele az élet. De ami a legfontosabb, hogy higgy önmagadban, mert odabenn a lelkedben rejtőzik a csoda, a remény, a szeretet és a holnap álmai.“

Karácsonyi műsor az ipolybalogi alapiskolában

December 21-én az Ipolyi Arnold Alapiskolában is karácsonyi műsorral várták a diákok a szülőket, hozzátartozókat és minden kedves érdeklődőt. A zsúfolásig megtelt aula pedig azt mutatta, hogy sokan szívesen jöttek el megnézni, mivel készültek a fiatalabb családtagok a hagyományos programra, vagy egyszerűen csak hangolódni akartak az ünnepre. S bizony a műsorszámok között több is akadt, amely meghittségével, mondanivalójával könnyeket csalt a közönség szemébe. Persze volt olyan is, ami megnevettette, megörvendeztette a nézőket, egy kis vidámságot csempészve az adventi várakozás csendességébe, komolyságába. Változatos műsorszámok követték egymást, amelyre nagy lelkesedéssel készültek a tanulók már jó ideje. Szorgalmukat, odaadásukat, kitartásukat pedig a közön-

ség jól megérdemelt tapssal jutalmazta. Az énekkar csengő hangja mindenki által várva várt része a programnak, s most is nagy sikert aratott a nézők körében. Majd az igazgató úr zárszavával és a lelkiatya ünnepi gondolataival, imájával és közös énekléssel búcsúztunk egymástól, hogy az év legjobban várt ünnepét, a karácsonyt ki-ki családjá, szerettei körében töltse

arra törekedve, hogy a körülöttünk lévő zajos és felbolydult világgal szemben legalább saját kis otthonainkban nyugalom és béke legyen.

-há-

A Tál család

Tudjátok, hogy hány tagja van a mi családuknak?

Először is itt van az öreg: **Dik Tál**, aki mindent irányítani akar, aztán ott van **Protes Tál** bácsi és fivére, **Szabo Tál**, akik folyton ellenszegülnek, és mindent meg akarnak változtatni. A húguk, **Irri Tál** nyughatatlan bajkeverő a két fiával, **Inzul Tállal** és **Molesz Tállal** együtt. Valahányszor felmerül egy új kérdés, **Hezi Tál** és felesége, **Vege Tál** meg annak a testvére, **Lamen Tál** várni akar vele még egy évet. Aztán ott van **Imi Tál**, aki folyton arra törekszik, hogy a mi családuknak pontosan olyan legyen, mint az összes többi.

A kényeskedő **Affek Tál** néni túl sokat képzel magáról. Ikeröccsei, **Garan Tál** és **Han Tál** pedig hamis ígéretekkel próbálnak elkábítani mindenkit.

De azért nem minden családtag rossz. **Asszisz Tál** rokonunk például kifejezetten segítőkészen intézi az ügyes-bajos családi ügyeket. **Ros Tál** és **Szelek Tál** viszont már nem mindenben vesznek részt szívesen.

A dúsgazdag üzletember nagybácsi, **Invesz Tál** anyagi hozzájárulására mindig lehet számítani, csak az a zsigori

öccse, **Limi Tál** folyton igyekszik visszafogni adakozó kedvét. A remek politikai érzékkel megáldott **Reprezen Tál** kiválóan képviseli a családot különféle rendezvényeken. Az elkötelezett **Agi Tál** nővérem élen jár a meggyőzésben, de **Reflek Tál** igyekszik folyton ellentmondani neki.

Medi Tálhoz bármikor fordulhatunk átgondolt és megnyugtató tanácsokért. **Szalu Tál** unokaöcsém éppen katonai idejét tölti a hadseregben. Bevásárolni **Kós Tál** nagynénem szokott a piacon, mert ő mindig tudja, hogy mi mennyibe kerül, és általában **Lici Tál** is elkíséri, mert nagyon szeret alkudozni a kofákkal. A kitűnő hanggal megáldott **Kán Tál** folyton dalol, zenész fivére **Trombi Tál** pedig hangszeren kíséri. A kamasz **Mu Tál** átmenetileg nem énekel velük.

Sajnos a múlt év során három családtaggal is kevesebben lettünk: két unokatestvér, **Dezer Tál** és **Konver Tál** külföldre távozott, a kilencven éves **Exi Tál** néni pedig végelgyengülésben elhunyt. Őt az utolsó időkben már csak **Ágy Tál** vigasztalta.

(A világ melyik nyelve tud még ilyeneket?)

Decemberi hagyományos rendezvények Nagycsalomján

Karácsonyi ünnepség, István-napi koccintás, szilveszteri bál - Nagycsalomján már évek óta ezekre a rendezvényekre kerül sor decemberben.

A karácsonyváros ünnepélyt december 12-én tartottuk meg a zsúfolásig megtelt kultúrházban. Polgármesterünk, Pásztor Roman első ízben tartotta meg ünnepi beszédét, akit az Ipolykeszire és Ipolybalogra, magyar óvodába és iskolába járó gyerekek követtek rövid műsorokkal. Utánuk a helyi óvodások

és iskolások vették birtokba a színpadot, majd a felnőttek képviseletében a cíterakettősünktől hallhattunk szép karácsonyi dallamokat. Az est fénypontja a gyerekek számára természetesen a Mikulás megérkezése volt, aki örömmel ajándékozta meg a kicsinyeket. Természetesen a falu nyugdíjasairól sem feledkezett meg az önkormányzat.

Mostanra már hagyománnyá vált, hogy „István-napi koccintás” elnevezés alatt december 26-án minden érdeklődőt

szeretettel várunk a piactérre, hogy a meghitt, családi körből kimozdulva egy nagyobb közösségben is átéljük a karácsony lényegét. Ez is egy lehetőség, hogy falunk lakói a közös karácsonyfá mellett, egy kis sült kolbász, forralt bor társaságában elbeszélgessenek, közelebb kerüljenek egymáshoz.

Az évet Szilveszter napján már sok éve mulatsággal búcsúztatjuk, a különbség csak annyi, hogy egyházi báltól Csemadokbál lett. Tapasztalatból mondhatjuk, hogy a színvonal nem változott, a szórakozni vágyók kulturált környezetben, kitűnő zene

és kiszolgálás mellett köszönthették az új évet. Ahhoz, hogy ez békés, boldog, sikerekben gazdag legyen, kívánunk mindenkinek erőt, egészséget és egymás iránti megértést.

V.Zs.

PILLANATKÉP

Félreértés ne essék, ez itt nem a reklám helye akar lenni. Mivel mind a két felvétel az Ipoly mentén készült, meglepő tapasztaltuk, hogy a

Kaufland üzletlánc illetékesei gondoltak az itt élő magyarokra is, hiszen magyar nyelvű óriásplakáton adják tudtukra, hogy szeretettel várják őket üzletházukba. Figyelmességük értékéből

nő csak az, hogy az egyik óriásplakátot Balassagyarmaton /nem nehéz kitalálni, melyiket/, a másikat pedig Zsélyben kaptuk lencsevégre.

mit sem von le a szövegben található kicsi fordítási szépséghiba, mármint az, hogy helyesen Škultéty utca és nem Škultétyho utca.

A bökké-

Kép, szöveg: B.Gy.

A remény váróterme

Bevallom őszintén, nem vagyok betegeskedő típusú ember. Egy-két náthalázás szezon leszámítva, több mint húsz év óta nem voltam komolyabb szakorvosnál. Ez persze nem érdem, csak tény. Velem igencsak jól jár a betegbiztosító, ugyanis nettó befizető vagyok. Most, hogy ötvenes éveimet taposom, tetszik, nem tetszik, öregszik a motor, a bal térdem elkezdett nyikorogni. Nem szívesen, de beutaltattam magam egy szakrendelésre a közeli városkába az ortopédushoz. Tapasztalatlan páciensként vágtam bele ebbe a kalandba, mert amikor legutóbb hasonló kivizsgáláson voltam ifjú focista koromban egy sérülés után, még lepedőnyi nagyságú röntgenlapokkal szaladgáltunk a folyosón. Ma már ez is másképpen van, de kezdjük az elején. A szakorvos, aki a járási székhelyről utazik a rendelőbe, hetente egyszer reggel fél kilenctől rendel. Úgy gondoltam, ha fél nyolcra beülök a rendelőbe, elsőként letudom ezt a napot, és vígan jövök haza. Ez volt a terv. Első nagy tévedésem volt. Útban a rendelő felé egy falumbélivel találkoztam, aki aktív betegként eligazított, hogy hová kell menjek, persze csendben megjegyezte, hogy miért jövök ilyen későn, mert ők már reggel fél ötkor szoktak beállni a sorba, hogy bekerüljenek. Nem lett túlságosan jó kedvem, de a rendelőbe érve megnyugodtam, hiszen alig tízen voltak előttem. Így lettem a tizeske. Reggel fél nyolc volt. Persze a régi betegek vidáman szórakoztak politikáról, betegségekről, családról, mint egy parlamenti büfében. Az egyikük megjegyezte úgy fél óra elteltével, hogy a doktor valószínűleg ma sem jön előbb kilenctől, meg amúgy is havazik. Közben jöttek új betegek is, akiket az első sorban

lévők, ezek közvetlen az ajtó mellett helyezkedtek el, útbaigazították, hogy van-e beutalójuk, mert anélkül nem veszt be ma a doktor úr. Ellátták őket különféle jó tanácsokkal. Az új betegek, mint én is, megtudhattuk, hogy a doktor úr elsősorban majd a kisbabákat vizsgálja, akik úgy tíz óra felé érkeznek fokozatosan. Kicsit hitetlenkedve hallgattam, hiszen a váróteremben nem volt egyetlen fiatal szülő sem kisgyermekkel. Végül is a doktor megérkezett kilenc körül. Némi dula-kodás után átverekedte magát a váróbetegek tömegén, és bejutott a rendelőjébe. Úgy fél óra elteltével a nővérke kinyitotta az ajtót, majd egyszerre tízen elkezdtek hozzá beszélni. Csak számomra tűnhetett ez kaotikusnak, mert végül is minden elrendeződött egy-két perc alatt. Tíz óra felé aztán megérkeztek az első babás szülők, ahogyan azt már előzőleg beharangozták az őspáciensek, majd ezt követően tízpercenként még vagy tízen. Nem mintha nagyon siettem volna, hiszen az addig ott ülők közül is mindössze egy páciens jutott be a rendelőbe, de akkor tudatosítottam, hogy ez nem lesz rövid játszma. Időnként mentővel is érkezett egy-két súlyosabb beteg, akiket szintén előre vett a doktor úr, s amivel nem is volt senkinek semmi baja láthatóan. Ez így is van rendben. Tizenegy óra körül érkeztek újabb páciensek, olyan zöldfülűek, mint én, s ezeknek már én, mint közel három és fél óráig új páciens is tudtam jó tanácsokkal szolgálni az itteni rendszert illetően. Ha nincs berendelve, ne is reménykedjen, hogy ma sorra kerül -mondtam nagyon határozottan. Én a tizedik vagyok, és még csak egy beteg ment be előttem berendeléses alapon. De a remény hal meg utoljára, így mindenki

várt a rendelőajtó megnyílására, amikor is a nővér kidugta a fejét. Ekkor lehetett rögtönzött rohamokkal valamiféle információhoz jutni. A sok jövés-menés között persze megjöttek az „éncsakegy papírt-akarok beadni“ és az én „csakidőpontot-akarok kérem“ páciensek, akik egyenesen az ajtóba álltak, majd miután csak beadták a papírt, a nővér azonnal szólította őket. Dél felé már kicsit morcosra vettem a figurát, bár jókedvem nem hagyott alább, és sokat derültem azokon a történeteken, melyeket a betegek osztottak meg egymás között. Komplet iskolázást kaptam csípőprotézisből, combnyaktörésből és ízületi ficamokból. Mindenki reménykedett minden ajtónyitáskor, hogy talán most őt szólítják. Ahogyan szétnéztem a kerekesszékekkel, egy vagy két bottal érkezők között, rádöbbenem, hogy alighanem én vagyok az egyetlen beteg, aki a saját lábán jött a rendelőbe minden segédeszköz nélkül. Lassan a térdfájasom is elmúlt, és hálát adtam a teremtőnek, hogy nekem szinte semmilyen bajom nincs azokhoz képest, amit itt hallok. Ültünk egymásra sandítva és reménykedve. Úgy fél egy körül már csak négyen várahoztunk reménykedve a váróteremben. Megjött a takarítónő is, és bosszankodva morgolódozott, hogy még mindig itt vagyunk. Végül a nővér bekérte mindnyájunk papírjait, és megkérdezte ki van soron. Én voltam. Egy kő esett le a szívemről. Végre, nem hiába reménykedtem. A doktor úr kedves volt, még viccelődni is volt kedve, majd megkérdezte elmegyek-e ma még röntgenre. Nemet mondtam, mivel nem volt kedvem még egyszer beállni a sorba. Talán majd legközelebb. Húsz év múlva!

Palócz

Január

* Hunyadi Mátyás királlyá avatásának 560., születésének 575. évfordulója alkalmából megkezdődött a Mátyás király-émlékév.

* Január 8-án Ipolyhídvégen találkozott Rigó Konrád kulturális államtitkár a régió polgármestereivel és kulturális szervezeteinek vezetőivel.

* Cziglényi Ádámra emlékeztek szülőfalujában, Ipolyszécsénykén január 15-én, a bélyegtervező grafikus halálának 20. évfordulóján.

* Hagyományos Mikszáth-koccintás volt január 16-án Szklabonyán a nagy palóc születésének 171. évfordulóján.

* Ipolynyéken január 27-én került sor a már hagyományos farsangi rendezvényre, a Karneválra.

Február

* Farsangi jelmezbált tartottak többek között Ipolyhídvégen, az ipolynyéki alapiskolában, az inámi óvodában, Apátújfaluban.

* Vadászbált szerveztek Ipolynyéken és Ipolykérben.

* Február 4-én köszöntötték a település nyugdíjas polgárait Csábon.

* Február 10-én farsangi esztrádműsorra került sor Inámban.

* Február 10-11-én mutatta be nagy sikerrel a Csemadok Mics Károly Színtársulatja Ipolynyéken a Zebra c. zenés bohózatot.

* Farsangi Máriás-versenyt és sakkturnót rendeztek Ipolybalogon.

Március

* Szomolai Tibor könyvbemutatójára került sor március 7-én Ipolyhídvégen.

* Március 8-án az ipolynyéki alapiskola adott otthont a Tompa Mihály Országos Verseny járási fordulójának.

* Március 9-én került sor immár 2. alkalommal az Óvodások Találkozására Ipolybalogon, az alapiskolában.

* Március 11-én Nagycsalomján tartottak megemlékezést gróf Esterházy János halálának 61. évfordulóján.

* Március 11-én lakossági fórumot tartottak Inámban Jámbor László megyei képviselő részvételével.

* Járási Nemzeti Ünnepségre került sor Lukanényén március 15-én. Az ün-

nepi szónok Németh Péter Mikola költő, előadóművész volt.

* Március 15-i megemlékezéseket tartottak járásunk több településén: Ipolyvarbón, Zsélyben, Ipolyhídvégen, Óvárban, Ipolynyéken, Csábon, Ipolybalogon, Ipolyszécsénykén, Kőkesziben, Inámban.

* Március 23-án Apátújfaluban a gyermekkönyvek nemzetközi napjához kapcsolódva szerveztek könyvtári programot a fiatal olvasóknak.

* Márciusban Óvárban, majd Ipolyhídvégen mutatkozott be a mosonmagyaróvári színház Csiky Gergely: A nagymama c. darabjával.

* Március 25-én Ipolyhídvégen húsvéti vásárt tartottak, s egyben fellevenítették a kiszehajtás hagyományát is.

Április

* A Föld napja közeledtével április 10-én Czukás László bűvár, fotós tartott előadást az ipolybalogi alapiskolában.

* Április 11-én, a magyar költészet napján különféle programokkal emlékeztek József Attila születésének évfordulójára az ipolybalogi alapiskolában.

* Április 15-én Ipolyvarbón Szent-Iványi Ferenc országbíróra halálának 195. évfordulóján tisztelegtek a templomépítő főnemes előtt.

* Április 20-án nagyszabású rendezvény keretében ünnepelte az ipolynyéki alapiskola fennállásának 60. évfordulóját.

* Április folyamán befejeződtek a kőkeszi óvoda felújítási munkálatai.

Május

* Anyák napi ünnepséget tartottak Ipolybalogon, Inámban, Ipolyvarbón, Kőkesziben, Terbegecen, Apátújfaluban pedig a Mérőföld az anyákért rendezvényvel ünnepelték az édesanyákat.

* A májfaállítás szokását elevenítették fel Kelenyén, Apátújfaluban, Ipolybalogon, Kőkesziben.

* Május 4-én Ipolyszécsénykén a felújított világháborús emlékműnél tartottak megemlékezést a háborúban elesettek tiszteletére.

* Május 5-én horgászversenyre került sor a kislácsi horgásztónál Ipolyvarbó polgármesterének kupájáért.

* Május 6-án Alsóesztergályon került sor a Kubányi Lajosra, azaz Nógrád festőjére való emlékezésre születésének és egyben halálának évfordulóján.

* Május 12-én nótaestet rendeztek Apátújfaluban.

* Ipolybalogon május 13-án tisztelegtek a háborúban elesett hősök emléke előtt a temetőben található Sírbatétel c. Nagy János-alkotás előtt.

* Május 16-án Palócföldi Csalogány címmel került megrendezésre az alapiskolás diákok népdalversenye Ipolynyéken.

* Május 24-én Kékkön Balassi-emléknappal tisztelegtek a reneszánsz költő előtt.

* Mikszáth-emléknappal került sor május 25-én, melynek helyszínei Kiskürtös, Szklabonya, majd Szécsénykovácsi voltak.

* Május utolsó vasárnapján Fayl Frigyes zeneszerző emlékére rendeztek koncertet Nagycsalomján, a szabadtéri színpadon több művészeti iskola növendékeinek közreműködésével.

* Május 31-én kihelyezett koronázás volt Nagykürtösön.

* Május 31-én nagyszabású rendezvény keretében ünnepelte az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola fennállásának 10. évfordulóját.

Június

* Gyermeknapi rendezvényt és gulyásfűző versenyt tartottak Inámban június 9-én.

* Június 10-én rendezte meg a Csemadok NTV a hagyományos Juniális a nagycsalomjai szabadtéri színpadon.

* Június 17-én a Találkozások az ember szolgálatában c. rendezvényre került sor Dacsókeszin.

* Június 23-án a nagycsalomjai Pusztatemplomnál ismét sor került a Múzeumok Éjszakájára.

* Nemzetközi sakkcsapatversenyre került sor Szlovákgyarmaton június 23-án.

* Június 23-24-én SzederFESZT címmel rendezték a régió legnagyobb zenei fesztiválját Csábon.

* Június 30-án falunap volt Ipolyhídvégen, Ipolynagyfalun.

Július

* Július 7-én került sor Inámban a Mézfesztiválra, amely a régió egyik legrangosabb rendezvénye.

* *Körtéfa elnevezéssel nyári kézműves tábort szervezett az ipolybalogi alapiskolában a Csemadok NTV július 9-15. között.*

* Július 14-én falunapi ünnepség volt Ipolykérben.

* *Július 28-én XI. Palóc Ételek Fesztiválja volt Kőkesziben, Óvárban megrendezték a Nógrád szívében folklórfesztivált, Nagycsalomján családi nappal egybekötött falunapra, Kelenyében Annanapi ünnepségre és a falu szülőiteinek találkozója, Lukanényén pedig falunapra került sor.*

* Július 29-én Dacsókesziben sikeres koncertdelutánon szórakozhatott a közönség.

Augusztus

* *Augusztus 4-én gyermeknappal egybekötött falunap volt Szlovákgyarmaton.*

* Augusztus 5-án került sor a XIV. Szent Korona Ünnepre Ipolybalogon. A szentmise főcelebránsa Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapítója volt.

* *Augusztus elején avatták fel Galábocson az új temetői keresztet.*

* Augusztus 9-12. között Üzen a múlt címmel testvértelepülési találkozóra került sor Ipolyszécsénykén.

* *Testvértelepülési szerződést írt alá Ipolybalog és Budakeszi augusztus 20-án.*

* Augusztus 25-26-án került sor a Nyék Falvak XI. Találkozója és a IV. Pincefesztiválra Ipolynyéken.

* *Augusztus 26-án vidám falunap várta az ipolykesziet.*

Szeptember

* *Ünnepélyes tanévnyitót tartottak járásunk alapiskoláiban.*

* Szeptember 3-án ünnepélyesen átadták a felújított inámi és ipolybalogi óvoda épületét.

* *Szeptember 8-án Lecsófesztiválra invitálták a lakosságot Ipolykeszin.*

* *Szeptember 9-én szüreti ünnepség volt Bussán.*

* Szeptember folyamán gazdag programsorozattal emlékeztek a csábi templom 250 éves jubileumára.

* *Budapesti operalátogatással egybekötött viseigrádi kiránduláson vettek részt járásunk Csemadok-alapszervezeteinek képviselői szeptember 23-án.*

* Immár 3. alkalommal emlékeztek meg szept. 23-án Inámban a felvidéki meghurcolt papokról és Mons. Lénár Károly lelkiatyáról.

* *Nagyjaink nyomában címmel szeptember 26-án irodalmi látóút részei lehetnek járásunk alapiskoláinak kilencedikesei.*

* Szept. 29-én Ipolyhídvégen szüreti felvonulást és mulatságot tartottak.

Október

* *Október 5-én Alsósztrégován került sor a Madách Imre Irodalmi Napokra. Ünnepi beszédet mondott N. Tóth Anikó, Madách-díjas író.*

* Október 13-14-én 19. alkalommal került sor az Őszirozsa magyarnóta-énekesek országos versenyére Nagycsalomján, ill. Ipolynyéken a Csemadok NTV rendezésében.

* *A felújított ipolykeszi óvodát október 14-én adták át.*

* Október 20-án szüreti felvonulást rendeztek Ipolykeszin.

* *Október 21-én Alsóesztergályban a Kubányi családra, Szécsénykovácsiban pedig Krúdy Gyuláról emlékeztek meg.*

* Október 23-án Ipolybalogon megemlékeztek az 1956-os forradalom évfordulójáról.

* *Az idősek hónapja alkalmából köszöntötték településük nyugdíjas polgárait Ipolybalogon, Ipolyszécsénykén, Inámban.*

* Október folyamán két külföldi fel-lépésen is szerepelt az ipolybalogi Szent Korona Kórus, előbb Brüsszelben, majd Münchenben adtak koncertet.

November

* *Novemberben került sor a nyugdíjasok napjára Csalárban.*

* November 10-én tartották az önkor-

mányzati választásokat Szlovákiában. Járásunkban 55,28%-os volt a részvételi arány.

* *November 11-én a Felvidék viszsza-csatolásának 80. évfordulójára emlékeztek Ipolybalogon.*

* November 13-án az alsósztrégovai Madách-kastélyban tartotta ülését a Csemadok Országos Elnöksége.

* *November 16-án Diáknapp volt a Balassi Bálint MTNY Alapiskolában Ipolynyéken.*

* November 17-én Ipolyhídvégen tartottak rendezvényt a magyar szórvány napjához kötődően, majd itt került sor a Csemadok NTV őszi ülésére is.

December

* *December folyamán Mikulás-váró ünnepségeket tartottak Ipolybalogon, Ipolyhídvégen, Ipolykeszin, Inámban, Csábon és Ipolyszécsénykén.*

* Adventi vásár volt Ipolybalogon dec. 9-én, vasárnap a Bukréta hagyományörző csoport jóvoltából.

* *December 4-7. között rendezték a Magyar Kultúra Hete programsorozatát az Ipolyi Arnold Alapiskolában Ipolybalogon.*

* December 10-én átadták a felújított ipolynyéki, ipolynagyfalui és kelenyei óvodát.

* *December 11-én írták alá az Ipolyvarbó-Órhalom közötti híd megépítéséről szóló kétoldalú kormányközi megállapodást.*

* Zsélyi Aladár-emlékút keretében emlékeztek a magyar repülés jeles alakjára december 15-én többek közt Csalárban és Bussán.

* *December 23-án adventi koncert volt az inámi templomban Korpás Éva népdalénekes és más művészek közreműködésével.*

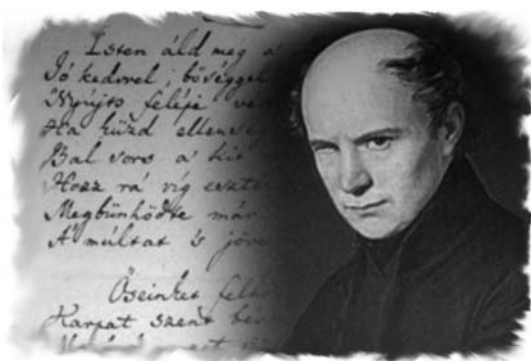
* Karácsonyi műsorral zárták a naptári évet egybeközött az ipolynyéki és az ipolybalogi alapiskolában.

* *Nagycsalomján is megtartották a hagyományos karácsonyi rendezvényeiket.*

Összeállította: -ná-

Isten, áldd meg a magyart!

Január 22-ét - Himnuszunk születése napját - legújabb kori történelmünk avatta a magyar kultúra napjává. Ez az a nap, amikor főhajtással emlékezhetünk meg legfontosabb közös kincsünkről, arról, amely jelzőjét és minősítését adhatja létünknek, arról, amely megkülönböztet bennünket más

népektől. Ez a MAGYAR KULTÚRA. Nem különb és nem több mint más nemzetek kultúrája, de földrajzi és történelmi helyzete által különös státuszú; a felelősséggel gondozott, velünk együtt élő népek kultúramegőrzésében betöltött szerepe által. A magyar kultúra helye és szerepe az egyetemességben vizsgálható, történelmi földmozgások ellenére kiállja ezt a próbát: „számunkra, magyarok számára pedig eligazító jelzőrendszer és tápláló forrás; legyünk bár létszerűen élői vagy tudatos választói e kultúravilágnak.

A magyar kultúra minden rétegkultúrában jelzi, hordozza a magyarság hagyományait, kiképződött adottságait, szabályozó viszonyait és megkülönböztető produktumait. A kultúra általánossága magyarságunkban lesz konkrét, magyarul leszünk emberek.“

A magyar kultúra létünk érdekében kifejtett cselekvés és nemzeti azonosság-tudat egyszerre. A kulturális hagyomány és érték, amelyet a történelmünk során létrehoztunk, ad igazolást fennmaradásunkhoz. Ebben a szakadatlan folyamatban és fennmaradásunkért folytatott harcban nemesedett kultúránk, s tartotta meg önmagát. Megőrizte a falvak hagyományát, a nép ajkán születő dalokat, a keze által formált eszközöket, szervező erejét és műveltségét. S mindenekelőtt talán a legfontosabbat, az anyanyelvet, amely egyformán szól mindenkire, s amelynek megkülönböztetett szerep jutott. A kultúra napja akkor válik igazi ünnepé, ha feladataink jegyében számvetést készítünk, vagy legalábbis kijelöljük önmagunknak - ki-ki önmagának -, hogy milyen módon kell a ránk hagyott kulturális örökségünkkel felelősséggel bánni. S ezt tovább kell adnunk az utánunk következő nemzedéknek, annak a nemzedéknek, amelynek nevelésében szerepünk óriási. Hiszen nekünk kell az értékes mintát felmutatni, hogy a kultúra értékeit becsülni kell; hogy törvényei szerint kell élnünk, és tanulságait érvényesíteni kell. Mert ez a kultúra nemcsak tudást, műveltséget hordoz, hanem erkölcsöt is, olyan erkölcsöt, amely elé magyar jelző bátran kithető. Az értelmiség alkotó-közvetítő szerepe és felelőssége óriási.

A tudomány, a művészetek nem létezhetnek azt érteni, élvezni és művelni képes emberek nélkül. Értő közönség nélkül a tudományos eredmények, az alkotások, könyvek, a hangversenyek, a színházi előadások elvesznek vagy létre sem jönnek. Meg kell becsülnünk alkotásainkat; tárgyi ékeinket, kastélyainkat, kúriáinkat, amelyek értékes emlékei, lenyomatai az elmúlt koroknak; mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni a múlt és a jelen műalkotásait, könyveit, festményeit, zenedarabjait; őrizni, védeni kell nyelvünket, mint kultúránk legfontosabb hordozóját. Csak múltunk és jelenünk kultúrájának védelme, az esélyek megteremtése biztosítja azt a lehetőséget és adja azt az erőt, melynek segítségével megbirkózhatunk az értéktelen, önmagát kultúrának álcázó fércművekkel és termékekkel szemben.

Ezen az ünnepen legyen jelen az a cselekvési vágy az alkotásra, a tenni akarásra, amely arra a korra is jellemző volt, amelyben nemzeti himnuszunk született. Hajtsunk fejet Kölcsey Ferenc emléke előtt, aki ugyanezen a jeles napon, január 22-én befejezte Himnuszunk írását, letette tollát, de nyitva hagyott valamit előttünk. A gondolatot, mely e nép zivataros történelmében fel-emelte a nemzetet. Az együttgondolkodás lehetőségét azoknak az embereknek, akik felelősséget viselnek e nemzetért. Isten, áldd meg a magyart!

Nyelvünk helyzete

Nem szabad gátat építenünk, sem pedig építtetnünk azon magyar szavaknak, amelyek napjainkra elavultak. Hiába lesznek nyelvújítások, új szabályok, a régi magyar szavakat sohasem lehet kitörölni a magyarság szótárából, vagy ha úgy tetszik, a magyarság nyelvéből és történelméből sem.

Örökre beleégtek már nyelvünkbe és szóhasználatunkba. Az ortológiát pedig igenis támogatni kell, különben annál jobban elfajulhat a jelenlegi magyarságunk beszéde, szókinése is. Siralmas a mai helyzet.

Nyelvünk helyzetét tökéletesen tükrözik maguk az erdők. Csak állj meg egy kis időre, és csodáld meg Istennek teremtett gyönyörű világát! Minden évszakhoz méltóan új ruhát ölt magára, a madárdalok csodás hangjai, az állatok tökéletes mindennapjai színesítik azt. Ám itt jövőnk képbe mi, emberek. Rohanó világunkban nem vagyunk képesek odafigyelni e csodákra és megélni a szépet, s ami a legszívszaggatóbb, irtjuk az erdőket, nem csupán szükségből, sokszor pusztán nyereségvágyból. Lelkem fáj, ha ezt kell látnom!

S most ragadd meg a tükröt! Igaz hasonlóságot lehet látni benne az anyanyelvünk kapcsán is. Magyarságunk anyanyelve gyönyörű és páratlan a világban. Egy szó annyi mindent képes kifejezni: örömet, bánatot, nyugalmat, vidámságot és még sorolhatnám. Egyedi a kiejtésünk is, és annyi-féleképpen beszéljük, tájszólásokkal megfűszerezve, így téve bizonyosságot szépségéről, sokaságáról. Ám eme szépségbe is belegázolt „modern“ világunk. A tudomány, a technika, az idegen nemzetek nyelvéből átvett kifejezések mind-mind torzítanak anyanyelvünkön. Ezek által megkopnak, „elhálnak“ - mint a kivágott fa - régtől használt szavaink. És persze szomorú, hogy oly sok embert nem érdekli ez a szánalmas helyzet. Mint az erdők esetében.

Ha e tükörbe kellene hosszasan nézmem, darabokra törne, könnyecseppekkel áztatva a szilánkokat.

Írásomat Bessenyei György: Magyarság című művének egy részletével fejezem be:

„Jegyezd meg e nagy igazságot, hogy soha a földnek golyóbisán egy nemzet sem tehetette addig magáévá a bölcsességet, mélységet, valameddig a tudományokat a maga anyanyelvébe bé nem húzta. Minden nemzet a maga anyanyelvén lett tudós, de idegenen sohasem.“

„Ó, szép fényes hajnalcsillag“

ádventi koncert

az inámi Szent György római katolikus templomban

A karácsonyi készülődésnek és az ünneplésnek elengedhetetlen része a zene. Ádvent negyedik vasárnapján, 2018. december 23-án az inámi Szent György római katolikus templomban élvezhettük a legszebb magyar karácsonyi énekeket. A felújított, karácsonyi díszbe öltöztetett templom méltó környezetet biztosított egy hangulatos délután eltöltéséhez.

Az „Ó, szép fényes hajnalcsillag“ címmel megrendezett ádventi koncert vendége Korpás Éva komáromi népdalénekes és előadóművész volt, a templomi koncerten közreműködött Balogh Kálmán cimbalomművész, valamint Madarász András, aki a billentyűs hangszereknél foglalt helyet, és varázsolta el a közönséget gitár- és zongoraművészetével.

Ez a csodálatos koncert segített lelassulni az ádventi várakozás és karácsonyi készülődés tempójában. A koncerten felcsendültek a legcsodálatosabb magyar népi karácsonyi dalok, melyek lenyűgöztek minden hallgatót. „Különböző korok különböző hangszereinek ötvözésével“ szóltak a dalok. A koncert végén nem maradt el a közönséggel közös éneklés sem, felhangzott az „A csitári hegyek alatt“ c. magyar népdal, majd karácsonyra hangolódva a „Mennyből az angyal“ c. karácsonyi ének.

A színvonalas ádventi koncert az inámi önkormányzat és az inámi egyházközség rendezésében valósult meg.

Nagy Mária

Jótekonysági István-bál Ipolykeszin

I p o l y k e s z i község megújult képviselő-testülete ezúton is szeretne köszönetet mondani mindenkinek, aki bármilyen támogatással, illetve részvételével hozzájárult a bál sikeréhez.

Külön köszönet illeti Hutár Márk lelkiatyánkat, aki a megnyitón való részvételével emelte az est színvonalát. Köszönjük a helyi óvoda szakácsnőjének, hogy szabadidejét nem kímélve, egyedül elkészítette a finom vacsorát és a káposztalevest.

A bál két szempontból is sikeresnek bizonyult. Nagy örömeinkre jelentős összeg gyűlt össze, a teljes bevétellel hozzájárultunk a helyi temetőben kialakításra kerülő járda építkezési költségeihez. Nem utolsósorban pedig, igazi közösséget alkotva, egy fergeteges hangulatú bálon vehettünk részt a falu lakosaival és baráti társaságukkal. A bált megnyitó polgármester-helyettest, Balga Ferencet idézve, Bőjte Csaba szavaival mondok köszönetet: „Aki nem hisz abban, hogy mennyi jó ember van, az kezdjen el valami jót tenni, s meglátja, milyen sokan odaállnak mellé!“

C.K

A Krisztushoz vezető csillag

„Láttuk csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy hódoljunk előtte.“

Keresztény emberként nagyon fontos, hogy megtanuljunk különbséget tenni a Krisztus irányába mutató és a tőle eltávolító csillagok közt. A Betlehem fölött megjelenő fény egyértelműen vezette a napkeleti bölcseket Jézus felé, a történelem során viszont más útjelzőket kaptunk, elsősorban az evangéliumot. Az evangélium szó jelentése örömhír, és Isten világra születésének örömhíre fényesebben ragyogja be a hívó ember szívét, mint akármilyen csillag, amely megállt a jászol fölött több mint 2000 éve. Ő az evangélium fényén át emel magához minket, gyarló embereket. Ezen az úton, mely az üdvösséghez vezet, támaszt is kapunk, melyek erőt adnak, ha megbotlunk. A kisdéd Jézust meglátogató bölcsek vándorbotja helyett a XXI. századi keresztény ember számára ezek a támaszok az imádság és az Oltáriszentség.

Az utóbbi időben sajnos más csillagok is megjelentek életünk égboltján, amelyek bár csábítanak, kövessük őket, de tévútra visznek. Egy ösvényre, melynek végén nem Isten vár az ő kegyelmével, atyai szeretetével és a feltámadás reményével, hanem az elmúlás és a magány. Az Egyház Isten felé vezet az embereket, hasonlóképp, mint Mózes is tette a zsidókkal az ígért földje felé vándorolva: bár sokan elcsüggedtek a sok nehézség és megpróbáltatás miatt, elfordultak Istentől, kvázi rossz csillagot követtek, de ő végig kitartott az Atya mellett és rendületlenül terelte a népet a jó irányba.

Az első tévútra vezető csillag, amely sajnos csábítóan világít, a szekták csillaga. Ezek abba a zsákutcába vezetik az embert, amelyben nincs jelen az Oltáriszentség. Egy szekta sem – legyen az szélsőségesebb, vagy akár kulturált, emberbarát szervezet – tiszteli ezt az ajándékot, melyet Krisztus urunk hagyott ránk. Sajnos sok testvérünk, akiknek hite nem elég erős, elhagyja az Eucharisziát, és ezeknél a csoportoknál keresi az üdvösséget. Szándékosan eltaszítják maguktól a templomot, a szentáldozást és ezzel az Isten felé vezető úton támaszt nyújtó „vándorbotokat“.

Egy másik hamis igazság felé csábító útjelző a keleti vallások csillaga. Ezek a vallások a mindenséget mint személyt tisztelik. Történetük során módszereket fejlesztettek ki, melyekkel közeledhetnek a megszemélyesített univerzum felé, ezek közül néhányat sok keresztény ember is elfogadhatónak tart. Ezek a vallások hihetetlennek tartják, hogy Isten emberi formában meglátogatta a Földet, hisz számukra a mindenség az isten, így eltérítik az embert Krisztus tiszteletétől.

Manapság sajnos az említett két példán túl rengeteg másik hamis fény is világít ingoványos talajra csalogatva az embert. A napkeleti bölcsek látták a helyes, Krisztus felé vezető csillagot, és követték. Adódik a kérdés, miért nem vette észre a többi ember is? Hisz mindenkire egyformán ragyogott! A különbség nem az égen keresendő, hanem az ember szívében. A bölcsek észrevették Isten hívását, mert keresték. A többi ember csak egy hétköznapi dolgot látott: egy csillagot az éjszakai égen. Nyitott szemmel jártak, és hatalmas hittel indultak el az útra, melyről nem tudták, merre vezet. Hiették, hogy Isten hívására mennek, nem féltek az ismeretlentől, mert Ő mutatott utat nekik. Kívánom mindenkinek, hogy a napkeleti bölcsekhez hasonlóan hallják meg életükben a Jóisten szavát, mely biztosan szól Önökhöz is, lehet, hogy csak valamilyen hétköznapi dolgon keresztül, de ha nyitott szívvel járnak és keresik, biztosan megtalálják.

Balga Zoltán

Járásunk új polgármesterei

Folytatás a 2. oldalról

Pobori Renáta, Kóvár polgármestere

Magamról röviden: 27 éves vagyok, az Ipolysági Szakközépiskola vállalkozói szakán végeztem, és 2013-tól dolgozom a Kóvári Községi Hivatalban, ahol sokat tanultam a most nyugdíjba vonult Grešina Erzsébet kiváló polgármester asszonytól. Erre az elmúlt 5 év tapasztalatára építve szeretném kamatoztatni az eddig tanultakat, és minden képességemet és tudásomat az önkormányzat vezetésére és ezáltal községünk fejlesztésére és gyarapítására szeretném fordítani.

Tapasztaltam, hogy ez a szolgálat egész embert kíván, beleértve szabad idejét, pihenését és nem ritkán saját forrásait is. Úgy gondolom, egy község akkor lehet igazán sikeres, ha annak vezetősége és lakossága összefogva törekszik települése fejlődésére és gyarapítására.

Az elkövetkező négy év alatt ezeket szeretném községünkben megvalósítani:

- kultúrház, halottsház és a községi hivatal felújítása
- sorházak építése (a helyi fiatalok helyben maradásáért)
- szelektív hulladékgyűjtés szélesebb körű megvalósítása
- parkoló kialakítása a templom mellett a templom és temető látogatása céljából
- szlovákiai és európai uniós pályázatok megszerzése - felhasználása
- kulturális rendezvények - falunap, gyermeknap, nyugdíjnap, sportnapok és Mikulás-est megszervezése
- idős, beteg és egyedülálló polgárok megsegítésének és gondozásának bebiztosítása
- szociális gondozó alkalmazása a munkanélküliek foglalkoztatása keretében
- továbbra is alkalmazni közhasznú munkásokat
- közterületek rendbetartása, szépítése.

Pásztor Roman, Nagycsalomja polgármestere

Röviden magamról:

1976-ban születtem Losoncon.

Tanulmányaimat a Nagykürtösi Elektrotechnikai Szakközépiskolában végeztem. Évekig nagyüzemi gyártásban dolgoztam mint műszakvezető és szoftveres karbantartó, polgármesterré választásom előtti időszakban pedig a helyi alapsiskolában informatikusként tevékenykedtem.

Az 2014-2018-as választási időszakban a helyi önkormányzat aktív képviselője voltam. A Csemadok helyi alapszervezetének vagyok az elnöke. Nős vagyok, két gyermek édesapja.

Választási programomban prioritásként szerepelt:

- a magyar nyelvű óvoda létrehozása
- az önkormányzat szoros együttműködése helyi kis- és nagyvállalkozókkal
- a szlovák tannyelvű iskola megtartása, mert ez itt volt, itt is lesz
- a községfejlesztés területén új lakások építése, új munkahelyek kialakítása
- Nagycsalomját a nagycsalomjaiaknak! A munkahelyek kialakításakor ez lesz az egyik fő szempont.
- kulturális életünk megtartása, fejlesztése.

Könyvajánló

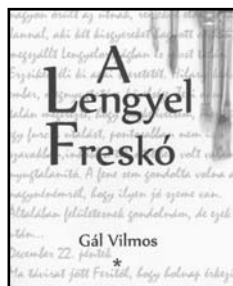
Konrad Sutarski:

LENGYELORSZÁG TÖRTÉNELME MAGYAR VONATKOZÁSOKKAL

Az idén 80 éve annak, hogy 1939. szeptember 1-jén Németország fegyveres erői támadást indítottak Lengyelország ellen, ehhez csatlakozott a szovjet és a szlovák állam hadserege is. Ekkor Magyarországra mintegy 100 ezer

lengyel menekült került. Ebben az évben az évforduló kapcsán bizonyára sok írás és emlékezés fog megjelenni, nem ártana tudni többet a lengyel és magyar történelmi kapcsolatokról.

A könyvben a szerző nem titkolja, hogy könyvének missziója van. Lengyelország magyar szempontból bemutatott történelmén keresztül azt kívánja bebizonyítani, hogy micsoda kincs nemzeteink múltjának és közös emlékezetének öröksége.

Milyen veszteség érne bennünket, ha a fiatal nemzedékek elesnének ennek a múltnak megismerésétől, elvesztenék az ezen örökséghez való ragaszkodást. József Pilsudski - a 20. század első lengyel államelnöke - hangsúlyozta: „Aki nem becsüli és nem értékeli nagyra saját múltját, az nem képes tisztelettel viseltetni a jelenvalóság iránt, sem pedig jogot formálni a jövőre.”

Ajánlom e sok színes képpel és térképpel ellátott könyvet mindazok számára, akiket érdekel a történelem, és tisztábban akarják látni a történelmi összefüggéseket. Nem különben figyelmükbe ajánlom a szintén 2018-ban megjelent, Gál Vilmos: A Lengyel Freskó című könyvet, regényt, melynek alaptörténete is visszaemlékezés, amikor 1939 őszén az Ipoly menti falu (Vámosmikola) lakonyájába több száz lengyel internáltat helyeznek el. Az internáltak és a község lakóinak sokszínű kapcsolatát beszéli el a napló. A könyv ajánlója az a Konrad Sutarski, aki a fentebb említett könyv írója.

Balogh Gábor

A sajtótörvény értelmében minden sajtótermék első lapszámában közölni kell a kiadó tulajdonosi struktúráját.

A Kürtös című közéleti havilap kiadója, tulajdonosa a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, melynek címe: 991 28 Vinica, Nekijská 397/27.

Vonattal Ipolyság és Zólyom között - történeti áttekintés és jelenlegi tapasztalatok

A felvidéki sajtót keresztül-kasul bejárta, hogy az új év első munkanapjától újra megindult a személyforgalom az Ipolyság és Zólyom közötti vasúti vonalszakaszon. Néhány nappal az indulás után Ipolyság környékén annak jártam utána, hogy mekkora az utasforgalom, és hogy az utasoknak, vasutasoknak mi a véleményük az újraindult vonatokról.

Mielőtt a tárgyra térnék, egy hosszabb bevezetés formájában érdemes megismerni a vonal és az Ipoly-völgyi vasúti hálózat történetét. Ipolyságot az ismert csatai vonalon érte el a vasút 1886. augusztus 15-én. Később az Ipoly völgyében tovább folyt az építkezés, és Balassagyarmatot is ezen a vonalon érte el először a sín pár 1891-ben. A Csata-Balassagyarmat vonalszakasz teljes egészét az Osztrák-Magyar Államvaspálya Társaság építette ki, ez is az oka, hogy elsősorban nyugat, Bécs felé, sem mint a jóval közelebb fekvő Budapest felé irányultak a hálózati kapcsolatok. A társaságot 1892-ben államosították, a vonal üzemeltetését a MÁV vette át. A csatlakozó vonalak közül elsőként a Nógrád vármegyei HÉV Aszód-Balassagyarmat és Balassagyarmat-Losonc közötti szakasza készült el 1896-ban. Ezt követte a témánkat adó vonal, pontosabban az Ipolyság és Korpona közötti szakasz átadása 1899-ben. Ezt a szakaszt a Hont vármegyei HÉV üzemeltette. Kezdetektől tervben volt a vonal meghosszabbítása Zólyomig, azonban a nehezebb domborzati viszonyok miatt erre a Monarchia idején végül nem került sor. A térség vasúti hálózata 1909-ben a Vác-Drégelypalánk és az ebből kiágazó Diósjenő-Romhány szakasz átadásával vált teljessé.

A trianoni határok a rendszert darabokra szabdalták. Ipolyság és Ipolyszakállos között, ahol az Ipoly-völgyi vasút a folyó bal partján haladt, maga a vasútvonal Csehszlovákiának ítélté tüzte ki az új határt. A korábban egységes Csata-Losonc vonalat Ipolyság és Hont, illetve Ipolytarnóc és Kalonda között is átvágta az új határ. 100 éve, 1919. január 15-én a cseh csapatok éppen azért lépték át a demarkációs vonalat jelentő Ipoly folyót, és szállták meg a vonalon található több településsel egyetemben Balassagyarmatot, hogy elfoglalják a környék legfőbb vasúti csomópontját, és ezzel kikényszerítsék a teljes Ipoly-völgyi vasút átadását a megalakuló Csehszlovákia részére. A 16-os honvédek és a balassagyarmati vasutasok vezetésével a gyarmatiak kéthétnyi cseh uralom után január 29-én kiverték a megszálló katonákat, így Balassagyarmat felszabadult. Ennek következtében lett Balassagyarmat a Legbátrabb Város, azaz latinul Civitas Fortissima.

A létrejött csehszlovák államnak érdeke volt az észak-déli közlekedési kapcsolatok fejlesztése is, ezért 1923 és 1925 között jelentős terepmunkákkal - többek között alagutak építésével - elkészítették az Ipolyság-Korpona vonal meghosszabbítását Zólyomig. Az Ipolyság-Zólyom közötti szakaszon 2003-ig volt személyforgalom, azóta csak tehervonatok használták a pályát. Jelentős polgári kezdeményezések, aláírásgyűjtések nyomán újra napirendre került az itteni vonatközlekedés. A már korábban elfogadott újraindítás pontos idejét

Érsek Árpád közlekedési miniszter 2018. október 11-én jelentette be Ipolyságon. Ennek alapján 2019. január 2-án valóban el is indult újra a személyszállítás Ipolyság és Zólyom között.

A bevezetett menetrend alapvetően a hivatásforgalomra koncentrál, hétfőtől péntekig egész nap, valamint vasárnap esténként van vonatközlekedés. Utóbbi nyilvánvalóan a távolabbi, bentlakásos iskolákba járó diákok igényét elégíti ki. Munkanapokon 5 pár vonat jár végig Ipolyság és Zólyom között, valamint van 3 betét járatpár Zólyom és Korpona, 2 pedig Ipolyság és Gyűgy között. A gyűgyi vonatok részben a fürdő elérését is szolgálhatják. A vonatokkal a két végállomás közti közvetlen eljutás lehetősége az eddigi néhány buszjáratához képest jelentősen nő, a gyűgyi és/vagy korponai átszállásokkal tarkított egyéb megoldásoknál pedig jelentősen rövidebb lesz a menetidő. A vonalon - tapasztaltam - viszonylag modern, elég kényelmes szerelvények közlekednek, vagyis sok pozitívum szól a vonatok mellett.

2019. január 8-án hajnalban nekiiramodtam, hogy első kézből tájékozódjak a vonatokkal és utasokkal kapcsolatban. A tömegközlekedési lehetőségek Ipolynyékről azt tették lehetővé, hogy Kistompán érjem el az első, Zólyomból Ipolyságra tartó vonatot. Itt 6.36-kor szálltam fel a vonatra, ami röpké 11 perces út után be is ért Ipolyságra. A vonaton - a szolgálatot teljesítő vasutasokon kívül - két, a szolgálatát már leadó kalauz és négy civil utas volt, mindannyian már rajta voltak a vonaton, amikor én felszálltam. Magyarországiéknál néhány szón kívül nem jutok dűlőre a szlovák nyelvvel, így sajnos az utazókat nem tudtam megkérdezni a véleményükről, mivel senki sem tudott magyarul. Ipolyságon néhány perc várakozás és a Csata felől érkező csatlakozás bevárása után, 6.55-kor a vonattal visszaindultam Gyűgyre. Sejtethető volt, hogy ezen a járaton kevesen lesznek, azt azonban nem gondoltam, hogy végig egyedül leszek a kalauzon és a mozdonyvezetőkön kívül. A vonat 7.14-kor érkezett Gyűgyre, majd 7.18-kor két új utassal vissza is indult Ipolyságra. Sajnos ők sem tudtak magyarul, így az ő véleményüket sem tudtam megkérdezni.

Ipolyságon leszállva szerencsémre sikerült magyarul beszélni a forgalmistával, így az utasok véleményének hiányát egy szakmai véleménnyel orvosolhattam. Murin Béla elmondta, hogy az első pár napban meglepően sokan utaztak a vonaton, sokan akarták látni, kipróbálni a sok év után visszatért lehetőséget. Kérdéseimre hozzáfűzte, hogy a vonaton, a kalauzok által kiadott jegyek egyben utazási statisztikát is jelentenek, ezzel az első évben folyamatosan nyomon követik az utasforgalom alakulását. Egy 15 évig nem üzemelő viszonylat újraindítása, a lehetséges kapacitások elérése nem megy egyik napról a másikra, ezért várják is az utasok véleményét, esetleges javaslatait, hogy miként lehet még jobb a vonatközlekedés. A menetrenden egyébként is valószínűleg kell egy-két apró módosítást végrehajtani, mert a zólyomi és csatai vonatok csatlakozása Ipolyságon nagyon szoros, így már néhány perces késés is a másik vonat pontatlanságát eredményezi. Tervek vannak a szombati közlekedés megindításáról is, a részletekről azonban semmi biztosat nem tudott mondani az állomásfőnök.

Hazafelé jövet több helyen kaptam el olyan beszélgetések foszlányait, amelyek az új vonatról szóltak, szóval a helyiek fejében már ott van az új lehetőség, gondolkodnak rajta, hogy hová tudnának vele utazni. Bár a szabadidős vonatozást a menetrend nem segíti, mégis azt mondom, hogy aki teheti, próbálja ki ezt a másfél évtizedes szünetet követő vonatot!

Újévi fogadalmaink margójára

Amikor e sorok napvilágot látnak, túl vagyunk nemcsak az új esztendő első napjain, hetein, hanem újévi fogadalmaink egyikének-másikának megszegésén is. Vannak, akik napok múltával arra sem emlékeznek már, hogy mit fogadtak meg önmaguknak, szüleiknek, gyermekeiknek, barátaiknak. Igen, az új esztendő első napján sokan és sokszor elhatározzák egyesek és közösségek, hogy most új életet kezdenek. Sokszor ezek még három napig sem tartanak. Kedves ismerősöm szokta volt mondogatni félig komolyan, félig viccesen, hogy sem újévkor, sem máskor nem fogad meg semmit, de azt becsületesen betartja.

Múlt év végén az egyik magyarországi napilap Vélemény rovatában olvastam, hogy neves költőnk, Juhász Gyula több mint 90 éve, 1926 január elsején megjelent Délmagyarország c. lapban a következőket írta: „...elsősorban egyetértést kívánunk, azután békességet és összetartást magyarok és magyarok között. Erős és komoly öntudatot a nemzeti célok kitűzésében és kitartást e célok megvalósításában.” Ezzel kapcsolatban a jegyzetíró hozzáfűzte, hogy ne azt a békét kívánjuk, ami egyetértéshez vezet, hanem azt az egyetértést, amely békét szül. Szolgált egy bölcs tanáccsal is: Ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül. Ha messzire akarsz eljutni, menjetek együtt.

Mi, felvidéki magyarok is megfogadhatnánk a fenti kívánalmakat, vagy legalábbis erősen elgondolkodhatnánk rajtuk.

Bizonyára lapunk olvasói közül is sokan hallgatták, látták Áder János magyar köztársasági elnöknek a közszolgálati televízióban elmondott újévi köszöntőjét, amelyből most érdemes idézni, beszédéből egyet-mást megfogadni, vagy mindenképpen jól emlékezetünkbe vésni, illetve érvényesíteni, megélni a szürke hétköznapiakban. Emlékezhetünk, azzal indította újévi köszöntőjét, hogy csak rajtunk múlik, hogy mire mondunk nemet, és mire mondunk igent. Továbbiakban úgy fogalmazott, hogy az új esztendőnek számos régi és új elhatározással vágunk neki, a Szilveszter elmúltával azonban néha úgy tűnik, mintha az újévi jókívánások beteljesülését, az újévi fogadalmak betartását rajtunk kívül álló erők akadályoznák. Ezek azonban, Áder János megfogalmazása szerint, nem akadályozhatnak bennünket abban, hogy mondhatunk nemet mindarra, ami mérgezi hétköznapi életünket: az elaljasult közbeszédre, az embertársainkat vallásukban, identitásukban, méltóságukban sértő cselekedetekre. Külső erők nem akadályozhatják meg, hogy nemet mondjunk a „másokra való mutogatásra, a magunk felelősségének palástolására, a mindenkin átgázoló törekvésre, a becstelenségre, az ünnepeinkből gúnyt űző cinizmusra, az érdekek szerint torzított való-ságra, a rövidlátó gondolkodásra.”

A magyar köztársasági elnök mindannyiunkat biztatott arra, hogy mondjunk igenekeket többek közt mindarra, amilyenek a jövőt, a magunk és gyermekeink életét szeretnénk látni, otthonaink békességére, az egymással való törődésre, a teljesítmény elismerésére, a tisztességes versenyre, a barátainkat segítő jó szándéokra. Mondhatunk igent a magyar nemzetre, Kárpát-medencei együvé tartozásunkra, a magyar érdekek képviselőit, hagyományaink ápolására, anyanyelvünk megóvására. Felidézte beszédében, hogy a csángó magyarok - ősi szokás szerint - az esztendő első óráiban még ma is házról házra járnak, és áldást kérnek a falunak, szülőföldnek, a közös nyelvet beszélőnek, mert tudják: „az összetartó közösségben az egyes ember is erősebb.”

Akaratlanul is kikívánczik belőlem a kérdés: hogyan is állunk mi, felvidéki magyarok az összetartással, összefogással?! Sokszor kinyilvánítottuk, kimondtuk az elmúlt évek során: Összefogásban az erő! És mindig, minden esetben összefogtunk? Vagy csak részben, amíg az megfelelt önös érdekeinknek?

Akár tettünk, akár nem tettünk újévi fogadalmat, az év minden napján megtehetjük, hogy nemet mondunk a hétköznapi életünket mérgező dolgokra és a széthúzásra. Újra meg újra igent mondhatunk egymás megbecsülésére, anyanyelvünk megvédésére, a szlovákiai magyarok érdekeit önzetlenül szolgáló személyiségek támogatására.

B.Gy.

Régi nóta, híres nóta

Járásunkban az idén 20. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Őszirozsa címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközlünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.

Azt mondja a régi nótám, jégvirágos hideg tél volt akkor,
Régi emlék, könnyes szemem, amikor elmuzsikálni hallom.
Azt a nótát elfeledtem, boldogságom eltemettem régen,
Más nóta jár már azóta, más nótát húz a vén cigány nékem.

Száz nótám van már azóta, mind a százát elhúzatom sorra.
Nem gondolok soha többé a jégvirágos hideg téli dalra.
Másnak szólnak az új nóták, másnak adtam a szívem, az álmom,
Mégis könnyes a két szemem, amikor a régi nótám hallom.

Úgy még sose volt, hogy valahogy ne lett volna,
Én nem búsulok, hogy nem szeretsz tegnap óta.
Nincs már divatban csalódástól gyászba járni,
Egy ha el is hagy, mindig lehet mást találni.

Én is találtam, cukor annak minden csókja,
Régi galambom, nem ölelhetsz két karodba.
Szíved ha fájna, vigasztaljon ez a nóta,
Úgy még sose volt, hogy valahogy ne lett volna.

Hogyha nékem sok pénzem lesz, felülök a repülőre.
Úgy elszállok, mint a fecske odafenn a levegőbe.
Amerre én járok, bámul a világ,
Irgylik a sok pénzt, amit költök rád.
Én a sok pénzt nem sajnálom, csak te légy a pici párom.

Majd ha nékem sok pénzem lesz, felmegyek én Budapestre.
Veszek néked ezt is, azt is odafönn az üzletekbe.
Veszek az ujjadra aranykarikát,
a pici lábadra egy kopogós csizmát,
lesz a rózsám olyan dáma, hogy a világ megcsodálja.

Majd ha nékem lesz sok pénzem, fittyet hányok a világra.
A víg dalos jó kedvembe' mulatni megyek a bálba.
Virradatig húzza (majd) nekem a cigány,
csak azt muzsikálja hogy szeret a babám.
Néki adom minden pénzem, csak ezt húzza csodaszépen.

És ha elfogy minden pénzem, ezután is gyalog járok.
Minden reggel, délben, este a babámnak kurizálok.
Megigérek néki mindent, ami szép, de
feleségül mégsem vehetem szegényt. (mert)
Az az elvem réges-régen, (hogy) nem adom a szegénységem.

Kertünk télen

Január a kerttulajdonosok életében egy csendesebb időszak, ami kiválóan megfelel tervezgetésre és azoknak a munkáknak az elvégzésére, amire tavasszal már nem biztos, hogy lenne időnk.

Enyhe, napos időben hozzá lehet látni a fák törzsének tisztogatásához. A lehántott kéregmaradékot gondosan összegyűjtve el kell égetni, mert közöttük nagy számban húzódnak meg a betegségek spórái és a kártevők áttelelő tojásai. A lemosó permetezést már januárban el lehet végezni, de csak akkor, ha nincsen fagy és csapadék, és a következő napokban nem várható. Lombhullató fák ültetését is elvégezhetjük. Nagyon fontos, hogy az ültetést fagymentes időszakban végezzük, és az előrejelzések szerint se legyen fagy az ezt követő napokban.

Ha enyhe az idő, el lehet ültetni azokat a virághagymákat is, amelyek ősszel nem kerültek a talajba. Ilyenkor nézzük meg az időjárás-előrejelzést, mivel az ültetést legalább egy hét fagymentes időszaknak kell követnie ahhoz, hogy a hagymák gyökeret tudjanak eresztetni.

Nézzük át vetőmagkészleteinket, mert a zöldségfélék vetőmagjainak élettartalma igen különböző. Vannak közöttük olyanok, melyek 6-8 évig is megőrzik csírázó-képességüket, más magvak viszont még kétéves tárolást sem viselnek el. A vetőmagvak tárolása és az öreg magok elvetése veszélyes dolog, mert ha a mag elvesztette csírázó-képességét, és nem kel ki, akkor a vetést csak megkésve lehet megismételni, és az ilyen vetésből ritkán számolhatunk jó eredménnyel.

Lássuk tehát, hogy melyik zöldségmagot meddig lehet veszélytelenül felhasználni.

6-8 évig csíráképes a görögdinnye, a sárgadinnye, az uborka, a spárgatök és a sütőtök vetőmagja.

4-5 évig megőrzi csíráképeségét a káposztafélék, a fejes saláta, a spenót, a retek, a paprika.

3-4 évig csírázóképes a borsó, a bab, a paradicsom, a vöröshagyma, a sárgarépa, a zeller, a cékla és a spárga vetőmagja.

2-3 évig tartható el a petrezselyem magja.

Csupán egy évig szabad tárolni, és a következő évben el kell vetni a pasztinák és a kapor magját. A megvásárolt vagy saját termésű vetőmagot tartjuk hűvös, szellős, száraz helyen, papír- vagy vászonzacskóban. A műanyag fóliazacskók vetőmagvak tárolására nem alkalmasak.

Tervezzük kertünkbe vetésforgót. Ezt a gazdaemberek már évszázadok óta ismerik és alkalmazzák. Ennek a lényege, hogy a folyamatosan ugyanazon helyen termesztett növények mindig ugyanazokat a tápanyagokat veszik fel a talajból, aminek következtében hiánybetegségek lépnek fel, ráadásul a kártevők és a betegségek is elszaporodnak. A vetésforgót úgy tervezzük, hogy azokat a növényeket, amelyeknek azonos kártevői vannak, minél távolabb kerüljenek térben és időben egymástól.

A kipisztult fák és cserjék helyére ne ültessünk ugyanolyan növényeket. Semmiképpen ne telepítsünk málnát és őszibarackot a kipisztult málnabokrok és őszibarackfák pótlására.

A kertekben lehetőleg minden harmadik évben használjunk istállótrágyát vagy más szerves trágyát. A frissen trágyázott talajba kerüljön a paprika, a paradicsom, a káposztafélék, az uborka, a dinnye és a csemegekukorica. Az előző évben trágyázott területre kerüljön a fejes saláta, a sárgarépa a petrezselyem, a vöröshagyma, a spenót. A trágyázás utáni harmadik évben még elég tápanyagot kap a borsó, a bab, lóbab.

-ber-

Január 26. (szombat)

- 14.00 „Hogyan veszett el? - konferencia (Városháza)
- 18.00 Huszár Aladár emléktáblájának avatása (Balassagyarmat, Civitas Fortissima Múzeum Ady úti épülete)
- 19.00 Művészeti gála a Legbátrabb Város tiszteletére (MKMK)

Január 27. (vasárnap)

- 10.00 Ünnepi ökumenikus istentisztelet az elesett hősök tiszteletére (Szalézi plébánia)
- 12.00 A felújított Hősi temető átadása és az 1919. januári harcokban elesett magyar és cseh katonahősök sírjainak megkoszorúzása
- 14.30 A laktanya ostroma - fegyveres hagyományörzők hadijátéka (Civitas Fortissima tér)

Január 28. (hétfő)

- 09.00 Iskolai programok - rendhagyó történelmi óra
- 09.00 XI. Kárpát-medencei Civitas Fortissima Történelmi Vetélkedő döntője (MKMK)
- 16.00 Nagy László: Huszár Aladár című monográfiájának bemutatója (Városháza)
- 17.30 Fáklyás felvonulás, koszorúzás, fényfestés

Január 29. (kedd)

- 09.00 Iskolai programok - filmvetítés, koszorúzás
- 10.00 **Ünnepi megemlékezés a Civitas Fortissima emléknapiján**
Közreműködik: 100 fős balassagyarmati egyesített énekkar
Felkért ünnepi szónok: dr. Áder János köztársasági elnök
- 11.00 Balassagyarmat Város Képviselő-testületének ünnepi ülése
- 19.00 **Kormorán koncert** a Vármegeyháza dísztermében
- 20.30 **Ünnepi tűzijáték** a Civitas Fortissima téren

A CSEMADOK Ipolynyéki Alapszervezete mindenkit szeretettel meghív a szervezet megalakulásának 70. évfordulója jegyében megtartandó alapszervezeti ünnepi évszázó taggyűlésére, mely az ipolynyéki kultúrház nagytermében lesz megtartva **2019. január 27-én**, vasárnap 14.30 órai kezdettel. A taggyűlés díszvendége Csáky Pál, az MKP európai parlamenti képviselője, aki bemutatja az „Értékeink” című interjúkötetet, melyet a Csemadok megalakulásának 70. évfordulója tiszteletére azon szlovákiai magyar közéleti személyiségek írtak, akik kiemelkedő szerepet játszottak a szövetség életében az elmúlt évtizedekben. A kötetet a helyszínen meg lehet vásárolni. A helyi szervezet kultúr-műsorral, valamint az Ipolynyéki Magyar Kultúráért Díj átadásával és új tagok felvételével is tiszteleg a jelentős évforduló előtt. Mindenkit szeretettel vár a szervezet vezetősége.

A CSEMADOK Ipolynyéki Alapszervezete mindenkit nagy szeretettel vár az idén 15 éves jubileumát ünneplő KARNEVAL zenés, operett-pop gálájára, melyre **2019. február 16-án**, szombaton 18.00 órai kezdettel kerül sor a helyi kultúrház mozitermében. A rendezvényen bemutatásra kerülnek az elmúlt másfél évtized legsikeresebb dalai, valamint sok meglepetéssel és újdonsággal is szolgálnak a fellépők. A műsor zenei rendezője Balázs Ottó. Belépődíj 2 euró. A fellépés után a helyi kultúrház nagytermében farsangi retródiszkóval mulathatják az időt az érdeklődők, ahol zsíros kenyér és helyi borok lesznek felszolgálva. A diszkóra a fellépők egységesen 2 euróért vásárolhatók meg a helyszínen. Mindenkit szeretettel várunk!

A Csemadok Ipolynyéki és Inámi Alapszervezete az MKP Ipolynyéki és Inámi Helyi Szervezete közös szervezésében vendégszerepel **Ipolynyéken 2019. február 10-én**, vasárnap 16.00 órakor a Teátrum Színház. A művelődési ház színháztermében kerül bemutatásra A cigánytábor az égbe megy című kétrészes musical. Belépő: 5,- EUR

Szeretettel meghívjuk **Ipolykeszire** a Házasság Hete c. rendezvénytársaságra, melyre **február 17-én** 15:00 órai kezdettel kerül sor.

A CSEMADOK NTV 2019. ÉVI PROGRAMJA

IDŐPONT	RENDEZVÉNY	HELYSZÍN
Január - december Január 17., csütörtök	Tárjuk fel és őrizzük meg értékeinket Koccintás Mikszáth Kélmén születésnapján	Nagykürtösi járás Szklabonya
Január - február Március 13., szerda	Évzáró taggyűlések XXVIII. Tompa Mihály Verseny - jéresi forduló	Régió Ipolybalog
Március 15., péntek Május 5., vasárnap	Megemlékezés az 1848/49-es szabadságharcról Kubányi Lajos Emlőknep	Ipolynyék Alsósztergály
Május 19., vasárnap Május 23., csütörtök	ITEFESZT Balassi Emlőknep	Csáb Kékkő
Május 24. péntek Május 25., szombat	Mikszáth Emlőknep + irodalmi kövétel Tavaszi választmányi ülés	Szklabonya, Nagykürtös, Ipolynyék
Június 9., vasárnap Július 8-13., hétfő - szombat	JUNILIS - Júliusi Kulturális ünnepély KÖRTÉFA - nyári napközis tábor	Nagycsalomja Ipolybalog
Szeptember 18., szerda Október 4., péntek	Nagyjaink Nyomában MADÁCH NAPOK	Nagykürtös járás Alsósztergova
Október 12 - 13. sz. - vas. Október 26., szombat	'SZIR'ZSA - országos nőutaverseny CSEMADOK 70 - ünnepi ülés	Ipolynyék Ipolyszécsényke
November 16., szombat	Őszi választmányi ülés + A magyar szórvány napja	

Női példaképet keresünk 2019-ben is

Őn is ismer olyan nőt, lányt, asszonyt, aki a példaképünk lehet? Olyan sikeres embert, aki bebizonyította nőként is lehet nagyot alkotni? Szeretné, ha mindenki megismerné a történetét? Sikereit? Az oda vezető utat?

A Femine Fortis - Erős Nők polgári társulás 2019-ben is keresi a felvidéki magyar női példaképeket. Három évvel ezelőtt Cséfalvay Ágnes és Bodnár Éva, egy évvel később Tóth Erika és Szobi Kerekes Eszter munkásságát ismertük el, 2018-ban pedig Szvorák Zsuzsanna és Rácz Jolán kapták meg az elismerést.

Várjuk a jelöléseket a feminefortis@gmail.com címre. Kérjük, adja meg a jelölt elérhetőségeit (telefon, e-mail) és egy életrajzot, illetve egy ajánlást várunk, amelyben kifejtik, miért

javasolják az adott személyt a kitüntetésre. Lehet az egy édesanya, egy vállalkozó, közéleti ember, regionális politikus, művész, író, pedagógus, kultúraszervező. A lényeg, hogy értékeket jelenítsen meg, hogy a környezete és a felvidéki magyarság felnézhesen rá, hogy valódi példaként szolgálhasson nemzetünk számára.

Bárkit lehet jelölni, akit méltó példaképünké válhat. A javaslatokat március 20-ig várjuk. A kuratórium ez után dönt. A kuratórium tagjai: Bauer Edit, Gergely Papp Adrianna, Hervay Rozália, Kiss Beáta, Németh Gabriella Neszméri Tünde és Zupko Mária. Az elismerést ünnepélyes keretek között Füleken adjuk át májusban.

Kérjük a jelölőket, hogy saját elérhetőségüket is adják meg.

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.

Készült a Magyar Kormány támogatásával

KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0905/71 77 76. Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtfš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,50 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.